

Скрутні часи тепличників

Рекордне зростання ціни на газ боляче вдарило по представниках тепличного бізнесу та спровокувало подорожчання овочів. Вітчизняні тепличні господарства скорочують виробництво чи взагалі закриваються. У поточному році через рекордне подорожчання газу, який використовується тепличниками для обігріву виробничих площ, українські свіжі огірки, помідори й інші овочі можуть витіснити імпортні, більш дешеві овочі.

«Криза на ринку вибухнула через те, що в Україні, як і в більшості інших країн світу, значно подорожчав газ. Для порівняння: у грудні 2020 року ціна 1 тис. кубометрів газу для українського бізнесу становила близько 7 тис. грн, а зараз близько 36 тис. грн. Це стало болючим ударом по багатьох секторах національної економіки», – зазначається у повідомленні.

Федерація роботодавців України відзначає, що через зростання ціни на газ найсильніше страждають енергоємні галузі, які мають найбільшу частку енергоресурсів у собівартості продукції. Це насамперед хімічна, скляна, керамічна галузі та сфера переробки аграрної продукції.

У 1992 році було 1150 га промислових теплиць. А зараз залишилось 170 га», – повідомив президент асоціації «Теплиці України» – Євгеній Чернишенко.

Тричі лауреати

Замість різдвяно-новорічного звернення до читачів «Фермера Придніпров'я» і привітань від Святого Миколая

І от настає час підсумовувати прожитий і 2021-й рік – доволі складний, суперечливий та неоднозначний, а головне, що нелегкий, який чи не кожному з нас зокрема і також усім разом кидав виклики на терпіння, випробування і на виживання по суті усім труднощам наперекір. Якщо хочете, то й на зло усім непереливкам. Редакція газети «Фермер Придніпров'я» сподівається, що весь минаючий рік була разом зі своїми читачами та передплатниками, як могла допомагала і виручала селян області у їх бідах і кривдах, у великих та малих образах і несправедливостях – і стражданнях, на превеликий жаль, теж. Своїми публікаціями ми в міру своїх можливостей та здібностей захищали інтереси в першу чергу фермерів та приватних власників земельних паїв і наділів, одначе не тільки їх – всіх сільських трудівників, всіх мешканців новоутворених громад. Ні від жодної скарги ми не відверталися, на всі звернення відгукувалися, щоразу стаючи на бік селян. На бік ваших, шановні і дорогі наші читачі, запитів та потреб, завжди і послідовно відстоюючи ваші права та законні діяння. Якщо хочете, то кredo редакції – боронити честь і гідність, людські цінності сільських трудівників-годувальників українського народу. Тому надіємося, що маємо підстави сьогодні чесно і прямо дивитися в очі своїм передплатникам, звітувати перед ними численними злободеннями і бойовими, безкомпромісними і наступальними публікаціями. Може це буде й перебільшенням, що робили і зробили таки все, на що знаходили в собі сили, але що майже в такому разі все, так це точно. І обіцяємо сьогодні, що й надалі вважатимемо за свою честь і свій професійний обов'язок залишатися на бойовому посту, не здавати позицій і не складати сильної зброї друкованого слова. Нас у цій благородній, вважаємо, справі не зупинити і не скорити, не подолати. А обіцяючи це, закликаємо сільський народ читати і передплатувати «Фермер Придніпров'я» - чим більше нас буде разом, тим більшого зможемо ми домогатися-добиватися і в новому 2022 році. Який, з усього уже видно, видається не менш складним і тяжким, якщо й не більш багатим на безглузді і підступні, пора уже про це прямо говорити, витівки нинішньої влади з її здатної лише на порожні обіцянки монобільності так званих «Слуг народу». Тому хто з якихось причин не встиг ще передплатити нашу газету на наступний рік, поспішайте, поки не пізно - зробіть це в останні дні нинішнього.

Запевняємо, що не пошкодуєте, отримуючи і в 2022-му надійного друга і поради, насамперед же захисника, своєрідного адвоката, на плечі якого завжди можна буде обпертися. Нікого не залишатимемо в біді, як не залишали досі. Погодьтеся, що «Фермеру Придніпров'я» є не тільки

чим звітувати перед своїми читачами, але й пишатися професійними досягненнями та здобутками. На Дніпропетровщині скільки існує наша фермерська газета, стільки обласна організація Національної Спілки журналістів України проводить суто творчий огляд-конкурс насамперед у таких актуальних і вельми необхідних для читачів, слухачів і глядачів засобів масової інформації номінаціях, як журналістські розслідування і публіцистично-аналітичні публікації на гарячі, як кажуть, теми. Отож це вже чотири роки за доброю традицією до Дня журналіста, отож до 6 червня, оголошуються переможці-лауреати. Торік, правда, через Covid-19 на святкування наші колеги не збиралися, а тому й конкурс відклали на кращі часи. Як наслідок, цього року, на який перенесли підведення підсумків-2021, знов Спілка вимушено тільки оце зараз, під кінець 2021-го та напередодні свят Нового року, змогла зібрати і вручити переможцям заслужені ними нагороди. Вийшло ж ще й як доречно не просто на фініші прожитого справді нелегкого року, а і ніби немов у якості подарунків та сюрпризів Святого Миколая і Різдва Христового.

Особливо це приємно стало для редакції нашої газети. Зараз зрозумієте, чому. По-перше, вийшло так, що втретє на Дніпропетровщині називали кращі друковані публікації та передачі радіо і телебачення. І усі три рази «Фермер Придніпров'я» єдиним виявився, чий автори здобували нагороди. Жодна інша газета області подібним успіхом похвалитися не може. Причому, усі три рази відразу два наших постійних авторів посідали перші місця у своїх номінаціях. А по-друге, мова про наших, даруйте, Миколайів – про Григорія Миколайовича Демиденка і Миколу Миколайовича Нечипоренка. На цей раз перший переміг у номінації «Краща публіцистична робота року», а другий – «Журналістське розслідування року». Віримо, знаємо і не сумніваємося, що газетні виступи їх обох наші читачі й передплатники пам'ятають. Миколайович, який Григорій Давиденко, здобув цього разу втретє премію за статтю «Автомобільне свинство у Свинячому», а Микола Миколайович, котрий Нечипоренко, також втретє за статтю «Перемога» і перемога зазнають поразок з передмовою «Ловимо президента на слові». Залишається додати, що благословляв усі три рази наших авторів на участь в обласному творчому конкурсі третій Микола – заступник редактора «Фермера Придніпров'я» Микола Павлович Шарий.

РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТИ «ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»

На календарі грудень, і в повітрі відчутно запахло передноворіччям

Мабуть, більшість із вас вже намітила плани, що зробити до кінця року, щоб все встигнути і нічого не забути.

Дуже сподіваємось, що пункт про передплату на газету «Фермер Придніпров'я» є також в переліку ваших справ.

Нагадаємо, що передплату треба встигнути оформити до 25 грудня, щоб отримувати газету вже з 1 січня нового року.

Щоб зберегти фермерську газету і обласній Асоціації фермерів та приватних землевласників, і колективу редакції, зусиль довелося докласти чимало. Не раз і не два над «Фермером Придніпров'я» нависала загроза повної ліквідації через непомірно високу собівартість випуску друкованої версії.

Далися взнаки багаторазові підвищення ціни на друк, доставку, оформлення передплати монополістом на ринку поштових послуг Укрпоштою, що «з'їдало» одразу 40 відсотків коштів редакції, отриманих від передплати!

Попри все, редакція вирішила залишити вартість передплати на 2022 рік НЕЗМІННОЮ, не підвищивши її ні на копійку!

Звичайно, така ситуація не могла не позначитись на фінансовому стані редакції та її творчих працівників. Четверо з них (саме стільки працює в штаті редакції), змушені виживати на мінімальну зарплату, вони по 30-40 років, є професіоналами, а один має навіть звання заслуженого журналіста України. Та навіть не це головне.

Ми добре розуміємо складність ситуації і важливість моменту-зберегти газету для фермерської спільноти саме такою, як вона задумувалась з моменту її створення-гострою, безкомпромісною і викривальною.

Вона повинна гуртувати і об'єднувати.

-Гріш нам ціна, якщо ми не збережемо газету, - заявив на одному з зібрань, де вирішувалась подальша доля «Фермера Придніпров'я» Анатолій Гайворонський, голова обласної Асоціації фермерів і приватних землевласників.

Об'єднуватись, триматися купи-тільки так сьогодні можна вижити і стати справді тією силою, з якою будуть рахуватися і помічати від обласних чиновників на місцях до тих, що засіли на київських пагорбах і відчувають себе місями.

Відстрілюватись із соняшників чи кукурудзиння поодиноці вже не вийде. Надто примітивно.

Асоціація фермерів, фермерська Самооборона, фермерська газета-ось складові захисту від рейдерства та неправомірних дій чиновників, продавних суддів і прокурорів-хабарників.

Не хетуйте таким союзом зараз, і тоді не доведеться спати із зброєю під подушкою
Для тих, кого переконала, вартість передплати на «Фермер Придніпров'я»:

на півріччя-167.82

на рік 335.64

на місяць-27.97

Передплатний індекс у Каталозі обласних видань 60092

**Лариса Шара, головний редактор газети «Фермер Придніпров'я»
До зустрічі у Новому році!**

Почуйте нас, ветеранів!

ПШановна редакціє! У нашому чималому Китайгороді із двома з половиною тисячами жителів раніше працювали 4 листоноші, доставляли людям газети, журнали, листи і пенсії. Потім стало три, а влітку їхнє число скоротили до двох. Чому це зроблено, село ж не поменшало? І поштарі вже давно, окрім газет та пенсій, доставляють людям ще й продукти, галантерею, сплячують за електрику і газ. Та однак Китайгородське відділення зв'язку працює лише три дні на тиждень, і то неповні! Через таке ущемлення робочого часу, а отже і мізерної зарплати у Китайгороді залишилася лише одна поштарочка, а другої вже кілька місяців не знайдемо...

Свого часу я, окрім колгоспу, трудилася листоношею 8 років, дуже любила цю працю і людей. Які сніги були, інколи земляки допомагали і велосипед штовхати по них... А тепер не побачиш поштарки, бодай раз на тиждень, не отримуєш і передплачених газет. І такий поштовий терор селян не лише в Китайгороді, знайомі з Рудьки, Кравцівки та Могилева скаржаться, що там теж нікому ходити селами. Що нам, старшому поколінню, робити – передплачувати улюблені газети, чи ні? Але як жити без газет? Кому, до кого звертатися з цією проблемою? Ми кинуті, і все! Де та верховна влада, що клялася шанувати ветеранів праці? Невже не можна організувати якусь доплату листоношам, щоб доставляли газети і пенсії, у їхнього ж начальства в Києві тепер, кажуть, мільйонні зарплати? Почуйте крик наших душ, допоможіть, прохаю від імені усього старшого покоління Китайгородської ОТП!

З повагою і надією пенсіонерка Варвара СЕРЕДА.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Надзвичайно болюче питання порушила в своєму листі авторка. Пекуче воно не лише для Китайгородської ОТП, а і для великого селища Магдалинівка, Павлоградського району та інших, у поштових відділеннях яких теж немає бажаних працівників навіть менше, ніж на мінімальну зарплату. Сільські поштарі нарікають, що їх утисками і постійними перевічками змушують виконувати доведений план. За яким вони отримують добре, коли бодай 0, 8 ставки «мінімалки» і трудового стажу. А вже тепер в сільській місцевості Дніпропетровщини до традиційних вихідних – неділі і понеділка – додана і середа. А місцями і п'ятниця. Плюс до цього застаріле обладнання в поштових відділеннях, й Інтернет інколи пропадає на кілька годин, а без нього жоден платіж за електроенергію і природний газ не оформиш.

За даними Дніпропетровської дирекції АТ «Укрпошта» в нашій області тепер 323 вакансії, здебільшого операторів поштового зв'язку та листонош. Із переважно мінімальною зарплатою. І один мільйон 866 тисяч гривень на місяць – стільки заробляє гендиректор «Укрпошти» Ігор Смілянський. Такі доходи головного поштаря шокують українців. Редактори газет вже двічі проводили всеукраїнські наради, за наслідками яких прохали звільнити І. Смілянського з посади і пригледити зарплатні «апетити» поштових керманців. На перше звернення президент України Петро Порошенко полегшив держбюджет на 500 мільйонів гривень на користь «Укрпошти». А його наступник Володимир Зеленський «почув» редакторів і... додав І. Смілянському ще мільйон зарплати! Найвище за посадою керівництво України фактично потурає поштовому зарплатному терору, який панує в цій соціально значущій для держави галузі.

А місяць тому «Укрпошта» придбала АТ «Альпарі банк». За підрахунками її керівництва, банківські послуги дозволять їм вдвічі збільшити дохід до 2025 року – до 16 мільярдів гривень, бо близько 14 мільйонів українців живуть у селах і містах, де немає банківських відділень. Тож незабаром сільські поштові відділення, замість організації передплати на друковані ЗМІ, змушені будуть виконувати черговий експеримент – об'яштовувати банківські відділення. На додачу до діючих в кількох областях пілотних проектів пересувної доставки кореспонденції, котрі наступного року збираються поширити по всій Україні. «Укрпошта знаходиться у критично важливому моменті свого існування: незабаром компанія стане повноправним гравцем на банківському ринку та задіє масштабні інвестиції в 100 мільйонів євро від міжнародних фінансових установ на розвиток інфраструктурних проектів (1850 авто для пересувних відділень, 7 сортувальних центрів)», - заявили 4 місяці тому в компанії.

На жаль, влітку наглядова рада «Укрпошти» ще на 2 роки продовжила контракт І. Смілянському. Та справжньою оцінкою його діяльності є не суми перших за кілька років доходів компанії, а кілька тисяч вакансій листонош та операторів по всій Україні. Це публічний вирок його діяльності, котрий якнайшвидше мусять побачити і реагувати на нього наші верховні слуги.

В ці дні увага нашого суспільства значною мірою прикута до чергових широкомасштабних, з агресивним наміром дій північних сусідів. Вони стягли до східних кордонів України та в окупований Крим значні військові сили, що налічують біля ста тисяч військових, танки, бронетранспортери тощо. Першими про цю загрозу Україну попередили наші партнери, розвідка США та НАТО. Їхні експерти не виключають, що за всіма ознаками повномасштабний наступ на нашу державу може бути вже в січні-лютому 2022 року. «Росія дійсно готує ударне угруповання, використовуючи накладання декількох криз: політичної, економічної, енергетичної, сьогодні епідеміологічної. Вони можуть викликати цей ідеальний шторм, яким Росія спробує скористатися. Тому загрози реальні», - переконаний політолог з Донбасу Олег Саакян.

З огляду на новітні та давні загрози слід згадати, що війна Русі із Суздальським князівством, котре стало згодом, після загарбання сусідніх територій, Московсько-Суздальським, а потім Московією та Росією, триває вже біля тисячі літ. Через це варто ніколи не забувати і пророчі слова голови Проводу Організації українських націоналістів Степана Бандери, мовлені ним більше ніж піввіку тому:

- Доки Росія як імперія існує, вона буде джерелом постійної нестабільності та загрози. Експансія – це природа імперії. Росія веде політику ступеневої агресії, по шматках відрізаючи території сусідів та створюючи постійні зони нестабільності. Загрожені Московією держави мають спільний інтерес – протистояти їм. Ми не повинні давати їй спокійно концентруватися на комусь із нас.

Україну підтримує Північноатлантичний блок. Недавні переговори президента Сполучених штатів Америки Джозефа Байдена з очільником РФ Володимиром Путіним показали, що Україна вже не залишиться сам-на-сам з агресором, як це було 2014-го року. Байден запевнив, що в разі наступу на українські терени проти агресора будуть одразу застосовані пекельні санкції, що передбачають відключення Московії від міжнародної фінансової системи Свіфт, накладення ембарго на торгівлю вуглеводнями, арешт закордонних рахунків трильйона доларів найближчого оточення Путіна тощо. Перед цим відбулися консультації Байдена з очільниками Британії, Німеччини, Франції, Італії, найбільших держав-членів оборонного блоку НАТО.

Та чи вплинули ці недвозначні наміри демократичної світової спільноти на поведінку агресивної української сусідки? Вже після згаданих переговорів Служба зв'язків із громадськістю командування ВМС ЗСУ повідомила:

- Провокативні дії проти України продовжуються. Станом на 10 грудня Російською Федерацією перекрито близько 70% акваторії Азовського моря. Наразі росіянами розміщені навігаційні попередження про обмеження судноплавства у визначених районах, начебто, у зв'язку із проведенням артилерійських стрільб в районах поблизу м. Маріуполь, м. Бердянськ та м. Генічеськ. Подібні перекриття районів відбуваються систематично та перешкоджають вільному судноплавству в Азовському морі. Оголошення навігаційних попереджень Російською Федерацією у безпосередній близькості до пунктів базування українських ВМС та цивільних портів є відкритою провокацією.

Росія у своїх численних агресивних діях, як і будь-який злочинець, завжди іде на крок попереду в надії, що їй це минеться. При цьому вона постійно перекладає увагу цивілізованого світу різноманітними викликами. Глибоке розуміння їхньої природи дає письменник Микола Воротиленко у своїй книзі «Заповіт Петра І. Голодомор», виданій 2013-го року. У вельми пізнавальному розділі «Вислови чужинців про москвинів» він наводить слова Фрідріха Велико-го 1768 року «справді божевіллям є те, що короткозора Європа допомагає розбудувати силу Московщини, яка мріє зруйнувати Європу».

Цей вираз яскраво характеризує дійсно божевільний задум Європи запустити новий газопровід «Північний потік 2» для подальшого розвитку агресивної імперії. І французький історик Буасі де Англія ще 1795 року застеріг: «Московія – гірський руйнівний потік, а щоб він не розлився, його конче треба спинити... вона, ховаючи в собі дикунську силу, поневолила

Ступенева агресія Московії триває. Де адекватні загрозам санкції?

Україну, знищила Кавказ, підкорила Грузію, завоювала Крим, поділила Польщу... Кожне її завоювання – це крок до катастрофи».

Два з гаком століття, що пройшли з тих пір, так нічому й не навчили людство. Бо ми досі не навчилися діяти профілактично, на випередження, тобто застосувати санкції не після, а до злочину. А вже Кремль переконаний, коли залякувати Захід війною в Європі, то він погодиться на все, щоб її не допустити. І так воно й є, попри те, що ще під час польського повстання під проводом Костюшка 1794-го були захоплені російські архіви, з яких поляк М. Сокольницький згодом зробив висновки: «Петро І залишив заповіт, в якому дав ключ для завоювання Європи своїми наступниками. Всіма можливими засобами розширюватися на північ, уздовж Балтійського моря, і на південь, уздовж Чорного моря. В Європі розпалювати смертельну ворожнечу, і під виглядом допомоги Австрії напустити до Рейну цілі хмари азійських орд».

Природа дій Путіна – страх Очільник Кремля чітко слідує цьому заповіту. За даними російських ЗМІ, в його кабінеті висить портрет Петра І, названого українцями Кривавим. І оті атаки мігрантами з Сирії європейських країн, Польщі з Прибалтикою із території Білорусії азійськими народами – то деталі єдиного плану, як і бряжання зброєю біля сухопутних та морських кордонів України. Нещодавно волонтер, онука письменника Олега Чорногуза Ярина Чорногуз опублікувала в ЗМІ цікаве спостереження про природу дій Путіна:

- Той, хто використовує десятиліттями свою владу для окупації, для знищення іншої самобутності, має відчувати страх та безвихідь. Він не може припинити почате, бо щойно припинить свій багатолітній терор і брехню, його змусить відповідати за вчинене зло той світ, де правосуддя має добру пам'ять. А такий світ ще існує. Він через це і ніколи не зупиниться - через страх відповісти за всі скоєні вбивства, за всю грандіозну власну брехню, трансльовану із запеклою міною на півсвіту. У нього немає вибору. Він вже ніколи не зможе почати з нуля, бо пролив у своїй грі та в страху після неї забагато крові. Не створивши натомість нічого, крім (напишу це слово російською) - крім ніщети. Повсюдна ніщета, духовна та проста, рова, - єдине досконале творіння цього постмодерного, убогого імперського проекту. Тому якщо справді йому вистачить самодурства покласти тисячі росіян під час другого наступу - пам'ятайте, що глибинно керує цією людиною та його армією.

Державу нам, окрім нас самих, ніхто не збудує. Вочевидь, попереду нас чекає така ж напружена робота і боротьба на всіх фронтах. 6 грудня Президент України Володимир Зеленський під час урочистих заходів у Харкові з нагоди Дня Збройних Сил України повідомив про передачу українській армії нового озброєння:

- Сьогодні тут і в інших краях України Збройними силами буде передано близько сотні одиниць озброєння та військової техніки. У Харкові бойові бригади отримають нові модернізовані танки Т64БМ «Булат», десятки бронетранспортерів БТР - 4 та десятки вітчизняних бронеавтомобілів «Козак 2М.1». З Великою Британією підписана угода на суму понад 60 мільярдів гривень для будівництва українських ракетних катерів та військово-морських баз. Україна та Туреччина підписали угоду про будівництво корвету класу «Ада».

Рідна армія, мова, культура, держава є єдиним захистом від ступеневої рашистської агресії, про яку попереджав ще Степан Бандера. «Самостійну державу може здобути собі український народ тільки власною боротьбою і трудом», цей заповіт Провідника мусимо пам'ятати завжди.

Підготував Григорій ДАВИДЕНКО.

Чи допоможе Орелі новий проєкт?

У Дніпропетровщині вже з півтора десятиліття існує дивна закономірність - громадськість вимагає відновити водність Орелі в її пониззі, багатократно меншу водності в середній течії, а обласна влада ледь не щорік підкидає їй новий локальний проєкт. До того ж істотно дорожчий за попередній! Вартість спірного проєкту «днопоглиблення з перегаченням» від Сорочино до Царичанки, роботи за яким почалися в жовтні, вже дорівнює рекордні для степових річок 112 мільйонів гривень! Та, на лихо природі і користь «водним зодчим», жоден із проєктів ще ні разу (!) так і не досяг поставленої мети. Проте це не завадило одному з ініціаторів цих з дозволу сказати проєктів, колишньому очільнику департаменту екології Дніпропетровської ОДА Руслану Стрільцю щойно стати в. о. очільника Міндовкілля України. Відомий приклад із «серії» проєктів за принципом «гроші у воду» - річка Заплавка, ліва притока Орелі в Магдалинівському районі. Три роки тому гучно калатали офіційні дзвони: Дніпро ОДА вчинила велике добро жителям Магдалинівського району, відновила водність річки Заплавка! Проте дійсність прозаїчніша: з річища дійсно вигребли частину мулу на берег, значну частку виділеного на ці роботи дизпалива, за неофіційними даними, продали «наліво», а водопропускні споруди під автодорогами... завищили. Тож річка як не текла, так і не тече, до Орелі не добігає, її води лише випаровуються. І такі майже всі притоки Орелі, тож звідки взятися в ній воді? «Локальні проєкти не дають результату»

У Херсоні 18 листопада відбулося засідання Басейнової ради нижнього Дніпра, де обговорили жалюгідний стан Орелі та річки Конки в Запорізькій області. Учасники нарешті визнали: локальні проєкти щодо відновлення гідрологічного режиму на річці Оріль не дають бажаного результату! Для відновлення водності необхідно застосувати басейновий підхід в усіх трьох областях - Харківській, Полтавській та Дніпропетровській, для чого створити новий проєкт. А для напрацювання конкретних пропозицій за ним створена Міжобласна робоча група, головою якої обрали заступника директора Регіонального офісу водних ресурсів Дніпропетровської області Ольгу Чехун. До групи ввійшли керівники департаментів екології, офісів водних ресурсів трьох областей, додатково введені представники громадських організацій, науковці Василь Андреев та керівник проєкту НПП «Орільський» Вадим Манюк. Обіцяли одне, роблять - інше. А за тиждень після наради в Херсоні, 26 листопада у департаменті екології Дніпропетровської облдержадміністрації відбулася нарада за участі заступника голови ОДА Максима Беспальчука, керівників Офісу водних ресурсів Д. о. та громадськості. Заступник директора РОВР Д. о. Ігор Потапенко одразу визначив причину маловоддя Орелі: «Група молоді з Царичанки розібрала влітку дві греблі на Заплавці біля Михайлівки Царичанського району, руслом якої тепер тече Оріль. Тому запаси орільської води спущені, на літо нічого не залишилося». Цьому спічу дала емоційну відсіч координатор екологічних ГО Ірина Ковтун: - Ви обіцяєте одне, а робите інше! Чому не ліквідуєте греблі з Орелі та її приток, як запевняли, а муруєте нову біля Сорочино Петриківського району? А ті дві незаконні греблі, частково прибрані молоддю, наступного ж дня підсіпані камінням вище попереднього рівня! І проти учасників акції навіть порушені кримінальні справи! Сказане про владний терор живої природи греблями було підкріплене відеоматеріалами. На яких всі побачили, що згадані михайлівські греблі дійсно збільшилися! На цьому претензії до

небайдужої молоді Приорілля, котра власним ентузіазмом виконала роботу водників-сибаритів, вичерпалися. Після чого Максим Беспальчук зазначив: - Влітку ми знесли 4 незаконних греблі на Орелі в районі Степанівки та інших місцях. Проблеми річки слід бачити на всій її довжині, тоді можна допомогти. Вже зроблена аерофотозйомка річки. Державна програма по Орелі для трьох областей, що буде розроблятися, дасть результат. А проєкт «Відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану старого русла річки Оріль на території Царичанського та Петриківського районів Дніпропетровської області - капітальний ремонт» необхідно відправити на коригування. Чому на Орелі будується ота триступінчата перегородка біля Сорочино, скажу відверто, не знаю.

Навіщо мурувати нову дамбу?

Більше ясності до загадки - нащо гатити Оріль ще однією греблею біля Сорочино Петриківщини, коли Басейнова рада визнала недолугість локальних проєктів, а РОВР Д. о. басейновий принцип вирішення водних проблем взяв за закон у роботі, вніс Ігор Потапенко:

- Закінчується бюджетний рік, а кошти вже виділені, тому й почалися роботи. Мова про 19 дамб із виїнятого з Орелі піску, що передбачає проєкт, не йде.

Отака «підстава» ще одного «тромба» в Орелі заввишки аж 2,5 метри - гроші ж виділені, можуть більше й не дати! Це нагадає знамените «коні ж не винні» Михайла Коцюбинського. Чи не пора такий суто фінансовий «підхід» до екологічних проблем уважно вивчити компетентним органам? На його шкідливості акцентував і відомий еколог Василь Андреев:

- Природа річки така, що її вода має текти, а греблями ми зупиняємо її життя. У цивілізованому світі давно дійшли висновку: греблі користі не дають, лише шкодять. Річка має жити в своєму руслі, плинину її водніщо не має заважати! Інакше починається замулення та інші негативні процеси. Раджу почати з вимог Водного кодексу, на Самарі досі немає проєкту водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, де заборонена будь-яка діяльність людини. На Орелі такий проєкт зроблений лише по Царичанському району, та й то на місцях про нього й гадки не мають, тому теж ігнорують захисні прибережні 50 метрів від краю води річки. До всього більше 70% території Дніпропетровщини розорані, біля 10% - це рудники і заводи, ще стільки ж займають міста і населені пункти. Відтак річкам залишається вкрай мало площі, і та нищиться. Притоки Орелі в жалюгідному стані, іде засолення вод. На Кільченці зроблений ряд перекидів, її води до Орелі не добігають. Те ж саме на Чаплинці і Прядивці, все фрагментоване. Потрібно оздоровлювати увесь хворий організм річки, а не будувати нові греблі.

Насамкінець на спільне питання В. Андреева та інших небайдужих до долі Орелі - коли ж постане Національний природний парк «Орільський» - прозвучала спільна відповідь М. Беспальчука та водників «Коли буде НПП, ми ж там нічого не зможемо зробити! Нацпарк буде лише після здійснення великого проєкту!» Ось так і йдемо, начебто вперед, але з головою, поверненою назад, муруючи на річці нову її проблему біля Сорочино. Наступного року вона дасться взнаки нижче за течією, біля Петриківки, Лобойківки, Балівки. Чи потім приберемо, вже за новим проєктом?

Григорій ДАВИДЕНКО.
На знімку: нарада в Дніпрі 26 листопада; оглиблення русла, нова гребля на Орелі біля с. Сорочине.

«Моєю землею користується підприємець на підставі договору оренди, умови якого зі мною не погоджували, документ я не підписував, отримав від підприємства договір, укладений від мого імені та з «моїм» підписом. Право оренди зареєстроване аж на п'ятнадцять років на умовах мінімальної орендної плати, а я хочу обробляти свою землю самостійно».

З такою проблемою звернувся власник земельного паю, та зрозумівши, що без «бою» своє майно йому не забрати, зважився на довготривалий судовий процес. Нормативно-правове обґрунтування позовних вимог я не буду копіювати, тому що в судовому рішенні першої інстанції суддя дуже детально все описав, кому потрібно - знайомтесь, там є в т.ч. посилання на актуальну практику ВС. Я краще зупинюсь на наступних важливих моментах, які необхідно врахувати, перш ніж братися за справу та розраховувати на перемогу.

Отож, перше, про що я запитала свого клієнта – «хто насправді підписав договір»? Хтось скаже, дурниця якась, головне, щоб підпис був не власника, однак в даному випадку – принципово важливо в'янути, чи не підписав, буває, договір родич власника за його ж згодою? Таке буває у випадках, коли, наприклад, власником землі є людина з вадами зору і з цієї причини договір підписав хтось із його дітей, або чоловік підписав за дружину, чи навпаки і т.п. Справа в тому, що суд при вирішенні подібних спорів буде в'яняти цей нюанс, а відповідач, достовірно знаючи, що договір підписав родич (повірте, підприємству відомі ці нюанси), більш за все замовить почеркознавчу експертизу, яка і проллє світло на ситуацію. От саме в такому випадку суд вправі застосувати доктрину «venire contra factum proprium», тобто «принцип заборони суперечливої поведінки», та відмовити позивачеві в його позовних вимогах(((

Разом з тим, якщо договір оренди ані власник, ані його родичі не підписували, тобто дійсно має місце підробка підпису на документі, «доктрина заборони суперечливої поведінки» не може бути застосована, (Велика Палата ВС 16.06.2020, справа №145/2047/16-ц), а посилання відповідача на те, що власник землі отримував орендну плату, а значить - погодив умови оренди, є безпідставними та відхиляються судом.

Про що ще хотілось сказати. Дуже важливим і позитивним для ошуканих власників землі є те, що витребувати свою землю потрібно в рамках негативного позову, а негативний позов можна заявити впродовж усього часу тривання порушення прав законного володільця земельних ділянок, тобто строк позовної давності не обмежений. Вказаний правовий висно-

вок міститься в постановях Великої Палати Верховного Суду від 19 серпня 2020 року, справа № 387/970/17, від 28 листопада 2018 року у справі № 504/2864/13-ц (пункт 71), від 04 липня 2018 року у справі № 653/1096/16-ц (пункт 96), від 12 червня 2019 року у справі № 487/10128/14-ц (пункт 81), від 11 вересня 2019 року у справі № 487/10132/14-ц (пункт 97). І ще одне, спростовуючи факт укладення договору, обов'язково в цій же заяві заявляйте позовну вимогу про скасування реєстрації права оренди, що здійснена на підставі неукладеного договору, оскільки «Спосіб захисту шляхом скасування державної реєстрації є ефективним, а задоволення позову в цій частині

забезпечить реальне відновлення порушеного права» (Постанова ВС від 19 серпня 2020 року, справа № 387/970/17).

Забіжу наперед – свою рідну земельку мій клієнт вже витребував і готується до посівної на наступний рік, (посилання на рішення судів першої та апеляційної інстанції <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96693098>, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99529451>), а про всі труднощі і нюанси самого процесу я детально розповім далі.

Нормативно-правове обґрунтування позовних вимог я не буду копіювати, тому що в судовому

рішенні першої інстанції суддя дуже детально все описав, кому потрібно - знайомтесь, там є в т.ч. посилання на актуально

На останок, пораджу землевласникам боротися за свою землю, а землекористувачам – добросовісно погоджувати умови оренди з людьми, адже не завжди правда на боці того, в кого більше грошей.

Я, ж в свою чергу сподіваюсь на свій чесно зароблений відсоток від врожаю 2022 року)))

: Адвокат Галина ЗИБІНСЬКА
Юридичний ресурс «Протокол»

Тетяна Мігас: Зростає зацікавленість громадян в одноразовому декларуванні

До ДПС надходить значна кількість звернень від бізнесу та громадян щодо механізму одноразового (спеціального) добровільного декларування, що свідчить про зацікавленість суспільства у проведенні такої кампанії. Про це повідомила заступник директора Департаменту податкового адміністрування – начальник управління адміністрування податку на доходи фізичних осіб та податків самозайнятих осіб ДПС Тетяна Мігас під час конференції «Податкова амністія: вихід із тіні».

«Податкова служба максимально реалізує норми закону про податкову амністію. Інтерес громадян до одноразового добровільного декларування вже відчутний по тій кількості декларацій, яка збільшується щотижнево. Збільшується як вартість задекларованих активів, так і суми, які декларують платники податків до сплати», - підкреслила Тетяна Мігас.

Вона зауважила, що фізична особа – резидент, яка може бути декларантом, самостійно добровільно приймає рішення щодо участі у податковій амністії. Декларація подається виключно в електронному вигляді, має зручну форму для заповнення, в її розділах чітко зазначено, які саме активи підлягають декларуванню.

Також законом передбачено два види перевірок декларацій: камеральна (проводиться у спеціальному порядку) та документальна позапланова.

«Камеральна перевірка автоматично перевіряє арифметичні та логічні помилки при заповненні декларації. На сьогодні можна констатувати факт, що таких помилок майже немає. Якщо вони і встановлюються, податкова спілкується з платником податків виключно в електронному форматі – направляє повідомлення», - зазначила Тетяна Мігас.

За її словами, повідомлення може бути направлено, якщо сума збору, вказана в декларації, занижена або завищена. Причиною цього може бути неправильне застосування ставки одноразового збору, або невірно визначена сума через помилково встановлену дату курсу валют. Платник має змогу подати уточнюючу декларацію та доплатити або повернути завищену чи переплачену суму одноразового збору.

Інформацію розміщено на офіційному вебпорталі ДПС України за посиланням <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/536445.html>

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

ЕКОНОМІЧНИЙ ПАСПОРТ УКРАЇНЦЯ. Чий приклад хоче наслідувати Зеленський

«Кошти, плата за використання наших надр, накопичуватиметься на рахунках дітей українців», - так у промові до парламенту президент Зеленський анонсував запровадження економічних паспортів. Він пояснив, що накопичені гроші можна буде використати на освіту в Україні чи купівлю житла - після досягнення повноліття. Годом на офіційному сайті Офісу президента з'явилася інформація, що учасники «Фонду майбутніх поколінь» зможуть витратити кошти на лікування або перерахувати на власне пенсійне забезпечення. В ОП посилюються на текст законопроекту, який президент вніс до парламенту. Водночас на сайті Ради поки що цього тексту немає. Ідею про виплати на освіту та житло Володимир Зеленський озвучував ще під час виборчої кампанії. На початку 2020 року у парламенті навіть зареєстрували відповідний проєкт, у якому автори пропонували відраховувати на спеціальні рахунки неповнолітніх у «Фонді майбутнього» 1% від продажу корисних копалин. Єдиною умовою отримання цих коштів було постійне проживання дитини в Україні до 18 років. Рахунки пропонувалося запровадити для тих українців, які народяться з 1 січня 2021 року. Депутати так і не почали розгляд цього законопроекту. Проте його автори вказували, звідки підглядели ідею: «Така система вже давно діє в Об'єднаних Арабських Еміратах, де кожен араб отримує від держави свій відсоток від продажу нафти». Там при народженні дитини держава відкриває рахунок, де накопичуються фіксовані суми від експорту нафти. До повноліття дитини сума сягає близько 100 тисяч доларів. Як і ще країни практикують «фонди майбутнього» і чи є серед них схожі на Україну?

Емірати, султанати і королівства

Нафтові надприбутки дозволили країнам Перської затоки створити заможне життя. Для своїх громадян «Фонди майбутнього» діють у країнах Перської затоки - і всі вони мають ще кілька спільних рис, яких в Україні немає. Найочевидніше - ці країни є світовими лідерами у видобутку та експорті нафти та газу. Нафтові та газові компанії, які дають ліву частку бюджетних доходів цих країн, належать державі. Фонди «майбутніх поколінь» там є одними з провідних інвесторів світу, зокрема, і у державні облігації США. У їхньому розпорядженні кошти у сотні мільярдів доларів, зокрема, понад 700 млрд доларів у ОАЕ і майже 600 млрд доларів у Кувейті. Крім того, ці країни схожі і великою кількістю працівників-мігрантів, на яких подібні пільги не поширюються, так само, як і на їхніх дітей, адже громадянство у цих країнах не визначається лише місцем народження.

Який план у Президента Зеленського

Нога на ногу. Чи образила Катар команда Зеленського під час візиту Зеленський полетів з родиною на відпочинок в Оман, але також обговорить інвестиції у королівстві Саудівська Аравія є початковий рахунок для новонароджених у 10 тисяч доларів. Ще близько 80 тисяч можна отримати на житло. З фонду країни, де нафтовий сектор забезпечує майже 90% доходів бюджету та доходів від експорту, також фінансують низку програм для громадян із низькими доходами, виплати на весілля та родину. В еміраті Кувейт також є початковий рахунок новонародженому на 3 тисячі доларів, який можуть поповнювати і батьки дитини. Кувейтський фонд «майбутнього» є найстарішим - його заснували ще у 1953 році. До нього іде 10% доходів від видобутку корисних копалин. З цього ж фонду виплачують кошти на весілля (240 тисяч доларів нареченому), дешеві кредити на будівництво житла (до мільйона доларів), 300 доларів на місяць дружині, яка не працює. З нафтогазових доходів обидві країни також фінансують медицину та освіту, при цьому громадяни можуть лікуватися і навчатися не лише у себе вдома, але й за кордоном. Ще одна стаття видатків з подібних фондів - можливість вийти на пенсію у 49 років. Один з наймолодших арабських «фондів майбутнього» - у Катарі. Його заснували у 2005, нині він оперує капіталом у 320 млрд доларів. Значно менший фонд в Омані - понад 22 млрд доларів, але і він має інвестиції у близько 25 країн. Загалом країни Перської затоки мають близько 40% коштів усіх суверенних державних фондів світу, а ті оперують сумою у 5,5 трильйонів доларів.

Норвегія

Найбільший суверенний або державний фонд національного добробуту у світі має Норвегія. Він називається Державним пенсійним глобальним фондом. До початку 70-х років ХХ століття головною галуззю промисловості цієї країни був вилов риби, а оселедці - головною статтею експорту. Проте із відкриттям запасів вуглеводнів на норвезькому шельфі Північного моря видобуток нафти і газу став складати понад п'яту частину всього ВВП країни, близько третини доходів державного бюджету та близько половини експорту. Аби забезпечити економіку від «перегріву» та інфляції, а також уникнути залежності від цін на енергоносії, норвежці створили спеціальний пенсійний фонд, який згодом став найбільшим суверенним інвестором у світі. Нині він інвестує у 6 000 компаній у 74 країнах.

Як перетворити прокляття у благословення

У 2017 розмір коштів «нафтового» фонду перевищив 1 трлн доларів. багатство, що принесли нафта і газ, норвежці відкладають на «чорний день» За тим, щоб фонд інвестував у «правильні» компанії стежить спеціальна Рада з етики. Кошти норвезького Пенсійного фонду не можна вкладати у компанії, що виробляють зброю, тютюн (заборона діє з 2009 року), шкодять довкіллю, порушують права людини або ж сприяють поширенню корупції. Віднедавна у чорному списку фонду, заснованого на нафтогазових надприбутках, опинилися й компанії, що орієнтуються на використання викопаного палива. У січні 2021 пенсійний фонд Норвегії продав весь пакет акцій компаній, які працюють в сфері розвідки та видобутку нафти. Втім, він і надалі володіє акціями таких компаній, як Shell, що мають підрозділи «зеленої» енергетики. Попри назву, кошти фонду призначені переважно для майбутніх поколінь - поки що норвежці використовують лише відсотки від «тіла» фонду, розміщеного на рахунку у центральному банку країни. Теоретично на початок 2021 на кожного норвежця припадало близько 250 тисяч доларів з коштів фонду, активи якого оцінюються у понад 1,35 трлн доларів. Щоб користь від фонду отримали якомога більше людей, зокрема, і в майбутньому, (норвезькі) політики домовилися про фіскальні правила використання коштів фонду, - йдеться на офіційному сайті. - В середньому уряд може витратити із фонду стільки ж, скільки очікує отримати доходів - приблизно 3% на рік».

Росія

Росія витратила нафтогазові кошти спочатку на кризу, а тепер - на пенсії Росія, яка є світовим лідером з видобутку газу та нафти, свої надприбутки від них (коли ціна нафти марки Urals перевищує 40 доларів за барель) вкладає у пенсії. Кошти Фонду національного добробуту ідуть на фінансування дефіциту Пенсійного фонду та добровільних пенсійних накопичень громадян. Гроші попередників ФНД - Стабілізаційного та Резервного фондів - пішли переважно на гасіння наслідків фінансової кризи 2008 року. З цими ж фондами пов'язаний кредит на 3 млрд доларів, виданий українському президенту Януковичу наприкінці 2013 року - як «плата» за відмову від євроінтеграційного курсу. Україна виграла апеляцію щодо \$3 млрд «боргу Януковича», але суд триватиме Росія і Україна судяться в Лондоні через «борг Януковича». Чим це може закінчитися? А от із дітьми в Росії швидше пов'язаний так званий «материнський капітал» - виплати, що здійснюються при народженні чи всиновленні дітей. Отримати «маткапітал» можна лише один раз і витратити його на придбання чи будівництво житла (або пайового внеску), пенсійні накопичення матері або освіту.

Аляска (США)

На Алясці дохід від видобутку нафти отримує кожен Чи не єдиним прикладом максимально прямого та широкого використання коштів від продажу корисних копалин, зокрема,

нафти, має американський штат Аляска. Від 1982 там діє так званий Постійний фонд, куди іде чверть доходів від видобутку нафти, і з якого виплати отримують усі жителі штату - треба лише прожити там понад рік. Самі виплати, що відбуваються по завершенні фінансового року у жовтні, коливаються від 300 до 2 000 доларів і залежать від цін на нафту. Усі жителі Аляски отримують однакову суму, яку можна витратити на що завгодно.

Швейцарія

Чи не єдиний випадок, коли запровадити гарантований дохід для усіх намагалася країна, що не має великих доходів від видобутку вуглеводнів, але має один із найвищих рівнів життя, був наразі невдалим. У 2016 році в Швейцарії запропонували виділяти щомісяця 625 швейцарських франків дітям до 18 років та 2 500 франків усім дорослим незалежно від того, працюють вони чи ні. Попри те, що петицію про це підтримали 100 тисяч підписантів, на референдумі за неї проголосували менше чверті населення.

За словами голови фінансового комітету Ради Данила Гетманцева, ініціатори «економічних паспортів» розраховують, що у 18 років українець зможе розраховувати на суму у близько 10 тисяч доларів. Кошти на рахунки можуть надходити не лише від рентних платежів, каже пан Гетманцев. Це можуть бути і доходи від приватизації (план з якої вже не перший рік не виконується), і надходження від ПДВ на імпортовані товари. Проте наразі йдеться саме про плату за видобуток корисних копалин з надр України. Поки що не зовсім зрозуміло, коли почне діяти ця ініціатива, і чи стосуватиметься вона дітей, які народяться вже після ухвалення закону, або ж усіх неповнолітніх, яких нині в Україні понад 7,5 мільйонів. Це стане відомо після оприлюднення всього тексту президентського проєкту. Проте напевне можна сказати, що Україна не лише не входить до лідерів видобутку нафти і газу, а впродовж багатьох років значною мірою залежить від імпорту газу, і ще більше - нафти та нафтопродуктів. Втім, в Україні є інші корисні копалини, зокрема, залізна руда, а газу внутрішнього видобутку достатньо для покриття потреб населення.

У бюджеті на 2022 рік уряд заклав понад 71 млрд грн доходів від ренти - близько 2,5 млрд доларів за середнім прогнозованим на наступний рік курсом. У попередні роки рентні надходження в бюджет були значно меншими і не перевищували 60 млрд грн. Наприклад, у 2021 році доходи від надр заплановані на рівні менше 42 млрд грн. А їхнє зростання стало можливим лише через зростання світових цін на сировину. Саме на нього уряд розраховував, ухвалюючи й останні податкові зміни та зміни до бюджету.

Втім, якщо ціни на корисні копалини, передусім руду і газ впадуть, то і доходи від ренти будуть меншими. Рада виділила мільярди на «тисячу» Зеленського та дороги Рада запустила податкову реформу Зеленського: скільки заплатять олігархи і прості українці Олігархи: хто вони, що роблять і чого від них хоче Зеленський Хочете отримувати головні новини в месенджер? Підпишіться на наш Telegram або Viber!

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій. Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали. Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі. Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці. Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове. Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів. Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, пр-кт Пушкіна 11-А
098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail: farmer.gazeta@gmail.com
https://gazeta-fp.com.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк - ТОВ «Типографія 24», м. Херсон,
вул. Мостова, 19А, тел. (0552) 46-90-85
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. №392 Тираж 10385.

19 грудня - День Чудотворця

Дев'ятнадцятого грудня - день святого Миколая. Св. Миколай також відомий під іменами: Миколай, Міклаш, Йолупуки, Сейнт Ніколаус, Сантаклос, Фадер Крісмас, Пер Ноель, Сінтер Клаас.

Це найбажаніший день у році для дітлахів. Напередодні свята діти пишуть до нього листи зі своїми побажаннями і викидають їх у поштову скриньку або кладуть за вікно і моляться до нього, просячи передусім здоров'я собі та батькам. У день перед святом згадують всі свої добрі і злі вчинки, зважують: чого більше. Чи буде подарунок, а чи, можливо, різка? Бо чемні діточки обов'язково знайдуть під подушкою подарунок, а неслухняні - прутик. Ця різочка є своєрідним попередженням дитині, що час задуматися над своєю поведінкою і виправитися.

А в ніч на 19 грудня до кожної дитинки приходять Святий Миколай і кладе під подушку подарунки.

В сучасні часи з'явилась добра традиція - саме у день святого Миколая опікуватись сиротами та знедоленими дітьми, даруючи їм подарунки.

Народні традиції на Миколая

Колись господарі у цей день варили пиво, скликали гостей, гуляли, веселилися. А по обіді запрягали найкращі коні в «козирки» і з піснями та веселими вигуками їздили навколо села - «бо треба ж знати, чи слизький сніг цього року випав!»

Св. Миколай опікується воїнами, водіями і мандрівниками, допомагає бідним у скруті, вважається покровителем дітей та студентів, моряків, торговців та лучників.

В народних переказах святий Миколай боронить людей перед стихійним лихом, а найбільше на воді. Всі одеські рибалки в своїх курнях мали образ святого Миколая. Виходячи в море на промисел, рибалки завжди брали з собою образ святого чудотворця.

РОЗГНІВАНИЙ МИКОЛАЙ

Моя рідне село довго називали «Миколиним селом». Бо мало не в кожній оселі був Микола - чи то дорослий, чи то малий. Як завше носій цього імені був неординарною, колоритною людиною. Але найтепліші спогади у мене про сусідського дядька Миколу - Миколу Йосиповича - сина ветерана Першої світової, що боронив терени царської імперії в складі уланського полку.

Микола Йосипович зірок з неба не хапав, сумлінно трудився з вилами все життя на фермі. Був фізично дужим і витривалим. Завжди мені казав, що носив на плечах до школи мого баба, бо післявоєнні зими були дуже сніжними і дуже морозними. Пригадую свою останню зустріч з Миколаєм Йосиповичем

Як там у городі - важко живеться? - колишній сусід, витягнувши свою довгу худу шию, глянув прямицько мені в очі, наче гіпнотизер своєму піддослідному. Та погляд цей був якийсь лагідний, а по-качому схилена набік голова з цікавістю вивчала прибулого гостя.

- Скажіть краще, як ви тут?

- Та нічоенько. Живемо - не тужимо. Оце на пай усе вже одержали, тепер із бабою жир будемо нагулювати.

- Не знаю, як ваша баба, а по вас, Йосиповичу, щось, звиняйте, приросту не видно, - я оглянув худу та довготелесу статуру дядька. І за молодших літ він мав не вельми рівні ноги, а тепер їх скрутило в обід колеса.

- Ги-ги-ги! Мені не можна товстішати - ще баба розлюбить, - загіготів дядько.

Ноги та руки дядькові Тихону понівечила виснажлива робота на фермі. Від сімнадцяти років і до пенсії вергав він вилами гній, роздавав корми худобі, складав сіно і солому, одне слово, не зраджував своїй непочесній, тяжкій, але конче потрібній на селі «ручній» професії скотаря.

А ось любов у дядька Миколи видалась особливою. І прийшла вона разом із дівчиною Варварою з сусіднього села. Мовчазною, впертою і хазяйновитою, що, як виявилось пізніше, над усе ставила гроші та порядок у домі. З перших днів віжки подружнього життя Варвара впевнено взяла у свої руки і вже їх не випускала, ні коли діти повиростали і роз'їхались, ні зараз, коли залишилися вдвох.

Не раз у чоловічих компаніях жалівся дядько на свою, пригнічену жіночим диктатом долю, рахував копійки, видані Варвою на дешево куриво. Але

ніколи і ні в чому їй не перечив. Так би і в'їлася турицею в Миколу Йосиповича слава безхребетника, якби не викинув він на схилі літ один фортель. Хоча сьогодні достеменно вже ніхто не скаже, де тут чиста правда, а де вигадка...

Стояла немилосердна липнева спека, й у тітки Варки підскаочив тиск - мусила лягти до райлікарні. Першого дня від несподіваної самотності дядько відверто занудгував, а наступного вечора, коли поштарка принесла одразу дві пенсії, якийсь біс штрикнув Миколу Йосиповича під ребро й він потрюхикав на своїх вигнутих ногах до сільського кафе.

Отут і почалося!.. Кілька днів поспіль гуляла і веселилася щедра дядькова душа, відкрившись ледь не для всього світу. Випивохам поталанило на дармівщину - Микола Йосипович не жалів грошей на пригощання. А сам ніби спершу і не хмелів.

- Нічого я в своєму житті не бачив, окрім телячих хвостів, ніяких духів не нюхав, окрім гною, - долинав із-під дерев'яного грибочка кафе хрипкуватий голос дядька. - І маю на старість тільки покручені руки й ноги та згорблену спину. Одним лиш можу похвалитися - нікому й на мізинець зла не заподі- яв.

Але «зелений змії» брав своє, і Микола Йосипович ставав несхожим на себе.

- А отих халамидників я іще знайду, - виривалося з його грудей грізним басом. - Ось скажіть, хто це зробив, хто плюнув ветерану ферми у душу?! І він безперестанку вставав, силкуючись кудись рушити, та чоловіки садовили його знов, приказуючи:

- Миколо, пожартували хлопці. Молоді - дурні.

- Еге, молоді, - не вгавав він. - Та я й хлопчаком нестелепкуватим так не капостив.

Треба сказати, десь за рік до виходу дядька на пенсію трапилась із ним неабияка оказія. Та така, що його безмежна душевна доброта не витерпіла вчиненої нарути...

Була зима, дядько саме чергував на фермі. І, певно, від утоми заснув праведним сном прямо на солоній неподалік годівниць. Отак, в обіймах Морфея, і застали його у корівнику якісь парубійки. Покепкувати б над чоловічою слабкістю - та й піти собі. Але ні. Зняли з дядькової голови шапку, перевернули дотори і поклали в неї... свіжий коров'ячий кізак. Тоді тільки подалися геть під дружній регіт... Прокинувшись, Микола Йосипович відразу не

зрозумів, де його шапка, а вгледівши її біля ніг своїх та ще й з отаким «вмістом», оторопів. Рвучко озирнувся - корови, ремигаючи на прив'язі, доброзичливо тягли до нього свої вологі морди, розвернутися і наповнити шапку ніяк не могли. Значить, зробив висновок дядько Микола, це справа рук людських. Схопивши шапку, він майже стрімголов помчав у напрямку контори.

... Директор агрофірми геть розгубився, коли побачив на своєму столі шапку з коров'ячим кізком.

- Оце бачите, до чого дожили! Демократія! - випалив з ходу Микола і почав розмахувати перед носом ошелешеного керівника своїми руками-кляшнями.

- Я щось не розумію, - спантеличено відступив на крок назад директор. - Яка демократія?!

- А отака, що розпустилися геть. Це ж треба так поглумитися над старою людиною, - ще більше розпалювався дядько. - Знайду тих дурнів - заставлю відвезти шапку в город у хімчистку. А зараз заберіть як вешдок. На загальні збори.

- Які збори, Йосиповичу? Схаменіться, - допетрав нарешті, в чому справа, директор. - Забирайте шапку додому. Розберемося...

Ніхто, звісно, ні в чому не розбирався. А село ще довго тішилося цією пригодою. А потім і сам дядько Микола розказував про те, що з ним сталося, зовсім незлобливо, лишень руками розводив. Хоча якийсь осад у потаємних куточках його душі все ж лишився, щоб згодом так несподівано вихлюпнутися на поверхню у сільському кафе.

А може, то зовсім інше. Може, разом із кількома сотнями гривень виливався із широкі дядькової душі тягар прожитих років, злітали тенета неволі та покори, якої зазнав він і на роботі, і в сімейному житті?..

Усе пройшло, все злетіло за вітром, як квіт кульбаби, - і молодість, і краса. І здоров'я, як не було. Усе минулося... Ось тільки не минулися так просто дядькові Миколі його волелюбні витівки після приїзду тітки Варки. Кажуть, лемент у їхньому дворі зчинився тоді несусвітній. Чувся навіть якийсь тріск, мабуть, дебела палиця репнула навпіл від «контакту» з випнутими кістками хирлявої дядькової спини...

- Ну що, давай закуримо, козаче?

- Кинув я курити, Миколо Йосиповичу.

- О, молодець, хвало. Хоча, мабуть, жінка застала - своя ж чи чужа? - у почервонілих від сухого колючого вітру очах дядька застрибали хитруваті бісики.

- Жінка - то велика сила, - багатозначно мовив Микола Йосипович і смачно затягнувся ядуchoю цигаркою.

Микола ШАРИЙ.

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
пр-кт Пушкіна 11-А, оф.66

Дзвоніть:
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити
«Фермер Придніпров'я» можна
у будь-якому поштовому відділенні
області до 25 числа щомісяця.
Передплатний індекс 60092.